

«ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΡΩ»

Εθελοντισμός-Αλληλεγγύη-Ενεργός πολίτης

Πρόγραμμα για την καλλιέργεια της εθελοντικής κοινωνικής προσφοράς

Πλαίσιο:

Σε παγκόσμιες έρευνες των τελευταίων ετών (WORLD GIVING INDEX 2013: <http://www.cafamerica.org/wgi-2013/>), η Ελλάδα βρίσκεται στην τελευταία θέση ανάμεσα σε 135 χώρες παγκοσμίως, όσον αφορά τη συμμετοχή των πολιτών της σε εθελοντικές δράσεις. Παρόλα αυτά, οι συνθήκες στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα πρόσφατα, έχουν οδηγήσει σε ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση ενός τμήματος του πληθυσμού, που αναπτύσσει εθελοντική δραστηριότητα και εκδηλώνει την αλληλεγγύη του και τη μέριμνά του για το περιβάλλον. Η καλλιέργεια της ενεργού πολιτειότητας στα σχολεία καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό το Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο Δεσμός απευθύνθηκε στο Ίδρυμα Λαμπράκη για τη δημιουργία εκπαιδευτικού προγράμματος και υλικού για τα σχολεία με σκοπό την καλλιέργεια της εθελοντικής κοινωνικής προσφοράς.

Ο Δεσμός (www.desmos.org) είναι Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο με σκοπό την αποτελεσματική και μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών ευπαθών ομάδων και ατόμων μέσα από τη μέγιστη αξιοποίηση πλεονάσματος της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Από την ίδρυσή του, τον Ιανουάριο του 2012, έως σήμερα, ο Δεσμός έχει προσφέρει σε ένα ολοένα και αυξανόμενο δίκτυο 452 οργανισμών κοινωνικής ωφελείας και σχολείων στην Ελλάδα, βοηθώντας συνολικά πάνω από 300.000 βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα επωφελούμενους. Με συντηρητικούς

υπολογισμούς, η εκτιμώμενη αξία των αγαθών που έχει προσφέρει ο Δεσμός, με επίκεντρο τα γραφεία του σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, υπερβαίνει το €1.770.000. Απώτερος στόχος του Δεσμού είναι να συνδράμει στη δημιουργία βιώσιμων δικτύων αλληλεγγύης και στην καλλιέργεια της κοινωνικής και ανθρωπιστικής υπευθυνότητας.

Το Ίδρυμα Λαμπράκη (www.lrf.gr) είναι κοινωφελής μη κερδοσκοπικός οργανισμός που δραστηριοποιείται στους τομείς της παιδείας του πολιτισμού και της ανάπτυξης. Το Ίδρυμα Λαμπράκη διαθέτει μακρά εμπειρία συνεργασίας με το Υπουργείο Παιδείας για την υλοποίηση δράσεων στην εκπαίδευση, οι οποίες περιλαμβάνουν το σχεδιασμό και την εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων, τη δημιουργία πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού, την επιμόρφωση και συμβουλευτική υποστήριξη εκπαιδευτικών, τη δημιουργία και υποστήριξη σχολικών δικτύων και την εκπόνηση μελετών.

Για την υλοποίηση του έργου συμπράττουν το Ίδρυμα Μποδοσάκη (<http://www.bodossaki.gr>) και το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (<http://www.snf.org>), τα οποία χρηματοδοτούν τη δημιουργία του υλικού, την επιμόρφωση εκπαιδευτών και την πιλοτική δοκιμή του σε 65 σχολεία σε όλη τη χώρα. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι εθελοντική και δε συνεπάγεται καμία δαπάνη για το δημόσιο.

Στόχος:

Το πρόγραμμα «Νοιάζομαι και Δρω» στοχεύει στην ανάπτυξη της κουλτούρας της ενεργού πολιτειότητας και του εθελοντισμού στα παιδιά και στους νέους, καλλιεργώντας πηγαίες και βιώσιμες στάσεις ενεργού κοινωνικής προσφοράς με βιωματικές προσεγγίσεις.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ:

Σε ποιους απευθύνεται

Το πρόγραμμα «Νοιάζομαι και Δρω» απευθύνεται σε πρώτη φάση σε μαθητές της Ε΄ και της Στ΄ Δημοτικού και στους μαθητές της Α΄ και της Β΄ Γυμνασίου. Το υλικό και το όλο παιδαγωγικό πλαίσιο είναι διαβαθμισμένο και έχει δημιουργηθεί έτσι, ώστε να είναι αξιοποιήσιμο σε όλο το φάσμα της σχολικής εκπαίδευσης.

Το έργο προβλέπει

- α) την **εκπόνηση μελέτης αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης** σχετικά με την καλλιέργεια του εθελοντισμού στο σχολείο και τη διατύπωση προτάσεων για την ένταξη και αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού στο υπάρχον ωρολόγιο πρόγραμμα με απώτερο στόχο την εξέταση της δυνατότητας για την οργανική ένταξη του εθελοντισμού ως διακριτό διδακτικό αντικείμενο στο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου,
- β) τη **δημιουργία πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού** για την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση,
- γ) την **επιμόρφωση εκπαιδευτών** για τη συμβουλευτική υποστήριξη της αξιοποίησης του υλικού από εκπαιδευτικούς,
- δ) την **πilotική εφαρμογή** του εκπαιδευτικού υλικού στα σχολεία,
- ε) τη δημιουργία πανελλαδικού **δικτύου σχολείων** για τον εθελοντισμό και την αλληλεγγύη,
- στ) την επιμόρφωση και **συνεχιζόμενη συμβουλευτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών** που θα εφαρμόσουν το πρόγραμμα στο σχολείο,
- ζ) την προβολή των δράσεων των σχολείων στο διαδίκτυο,
- η) την παρουσίαση των δράσεων σε **επιστημονική διημερίδα** που θα πραγματοποιηθεί με την ολοκλήρωση του έργου και
- θ) την **ελεύθερη διάθεση** του εκπαιδευτικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Στο πλαίσιο του έργου έχει δημιουργηθεί το εκπαιδευτικό υλικό «Νοιάζομαι και Δρω, Εθελοντισμός – Αλληλεγγύη – Ενεργός Πολίτης», το οποίο έχει λάβει την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας (Α.Π.: Φ.13.1/149606/Δ2) και αποτελείται από τρία τεύχη και έναν δυναμικό διαδικτυακό τόπο που αξιοποιούνται συνδυαστικά. Συγκεκριμένα, το υλικό περιλαμβάνει τα εξής:

Τεύχος Α: Οδηγός για τον εκπαιδευτικό

Τεύχος Β: Δραστηριότητες – ασκήσεις – τεχνικές για τον εκπαιδευτικό

Τεύχος Γ: Βιβλίο για τον μαθητή

Διαδικτυακός τόπος: www.noiazomaikaidrw.gr.

Ο διαδικτυακός τόπος περιέχει βίντεο-μαρτυρίες νέων εθελοντών, ψηφιακές δραστηριότητες, το εκπαιδευτικό υλικό του “Νοιάζομαι και Δρω” καθώς και άλλο αξιοποιήσιμο εκπαιδευτικό υλικό, φωτοθήκη από τη δράση εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων, στιγμιότυπα από τις δράσεις των σχολείων του προγράμματος, στοιχεία φορέων που αναπτύσσουν εθελοντική δράση και πληροφορίες για τον εθελοντισμό.

Το σύνολο του υλικού είναι ελεύθερα διαθέσιμο στο διαδίκτυο και αποτελεί μια ευέλικτη και ολιστική πρόταση για την καλλιέργεια του εθελοντισμού σε μαθητές. Με την έννοια αυτή είναι εύκολα αξιοποιήσιμο από κάθε εκπαιδευτικό που ενδιαφέρεται να εισηγηθεί στους μαθητές τους τις αξίες του εθελοντισμού, της αλληλεγγύης και της ενεργού πολιτειότητας.

ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα, το οποίο επίσης έχει λάβει την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας, εφαρμόζεται κατά το σχολικό έτος 2015-16 πιλοτικά σε 65 σχολεία σε όλη τη χώρα. Τα σχολεία αυτά αποτελούν το Σχολικό Δίκτυο με τίτλο «Νοιάζομαι και Δρω». Οι

εκπαιδευτικοί του Δικτύου ξεκινούν την ανάπτυξη του προγράμματος στο σχολείο τους ενώ παράλληλα επιμορφώνονται και υποστηρίζονται εξ αποστάσεως και διά ζώσης από τον Συντονιστή τους, ο οποίος τους συμβουλεύει και τους καθοδηγεί ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητα στο σχολείο με τους μαθητές τους.

Στην εφαρμογή εμπλέκονται όσο το δυνατόν περισσότεροι εκπαιδευτικοί και μαθητές από το σχολείο ενώ παράλληλα συμπράττουν γονείς ή / και άλλοι συγγενείς των μαθητών προκειμένου να διευρυνθεί και να ενισχυθεί η δράση τους και ταυτόχρονα να εμπεδωθεί η κουλτούρα του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης σε ευρύτερη κλίμακα. Επιπλέον, συνεργάζονται με κοινωνικούς εταίρους (εθελοντικές οργανώσεις, τοπικές αρχές, κοινωνικές υπηρεσίες, επιχειρηματικούς φορείς κ.ά.).

Συνολικά θα συμμετέχουν στην πιλοτική φάση εφαρμογής του προγράμματος 300 εκπαιδευτικοί και περίπου 5.193 μαθητές κατ' ελάχιστο. Η εβδομαδιαία απασχόληση των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα εκπαιδευτικών εκτιμάται σε 2 ώρες κατά μέσο όρο. Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί, εφόσον υλοποιήσουν το πρόγραμμα στο σχολείο τους και εκπονήσουν τις απαιτούμενες εργασίες, λαμβάνουν βεβαίωση συμμετοχής στο πρόγραμμα και σε μικτού σχήματος επιμόρφωση (διά ζώσης και εξ αποστάσεως), συνολικής διάρκειας 72 ωρών, στη διδασκαλία του εθελοντισμού, της αλληλεγγύης και του ενεργού πολίτη.